

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Милко Христов Милев – Лесотехнически университет, София по материалите, представени за участие в конкурс за заемане на АД “доцент” по професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология)“

В конкурса за доцент, обявен в ДВ бр. 18/08.03.2016 г. и в сайта на Института за гората – БАН за нуждите на секция “Лесовъдство и управление на горските ресурси”, като кандидат участва гл. ас. д-р Ивайло Величков Величков, от същата Секция на ИГ–БАН.

1. Кратки биографични данни

Гл. ас. д-р Ивайло Величков е роден на 01.02.1970 г. Завършил е ВЛТИ (сега ЛТУ) по специалност Горско стопанство през 1994 г. с мн.добър успех от курса на следване и отлична оценка за защита на дипломната си работа. Бил е докторант (1997–2004 г.) в ИГ–БАН и защитава дисертация през 2004 г. на тема „Сукцесионни процеси в естествените смесени буково-иглолистни гори на Осоговска планина“, с което придобива ОНС „доктор“. Работил е като: Старши лесничей в ДЛ Земен (1995–1996); Технолог (1996–1997) и Главен инженер (1997–1999) в ГС “Осогово”, гр. Кюстендил; Началник клон “Богослов” към „Струма-лес“ ЕАД (1999–2000); Изпълнителен директор на “ГС Осогово” АД, гр. Кюстендил (2001–2006); Лесничей към секция в Институт за гората при БАН (2006); Научен сътрудник III ст. и II ст., и Главен асистент към секция “Лесовъдство и управление на горските ресурси” в ИГ–БАН (2006 до сега).

2. Общо описание на представените материали

Кандидатът гл. ас. Ивайло Величков участва в конкурса с 31 публикувани материала, разпределени както следва:

- Монографии – 3 в съавторство (№№ 1–3), от които 1 на електронен носител, а 2 са участия в части от изданията;
- Учебници – няма;
- Учебни пособия – 1 (№ 4, участие в част от изданието, представено като книга);
- Публикации – 25, от които: 8 в списания с импакт фактор (№№ 6–13), 9 в реферирани чуждестранни списания (№№ 14–22), 5 в български реферирани списания (№№ 23–27), 1 в сборник от международен научен форум (№ 28) и 2 в сборници от национални научни форуми (№№ 29–30);

- Брошура – 1 (№ 5), има научна стойност като издание, представящо резултатите по научен проект BG0031 и се рецензира.
- Резюме на доклад – 1 (№ 31), включено в Сборник с резюмета на конференция в Испания, самият доклад не се представя – не се рецензира.

Не са представени научно-популярни публикации.

От представените публикации 20 са в международни издания и 10 – в български.

Преобладаващата част от публикациите (21 бр.) са на английски език, а останалите 10 са на български език.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Установени са цитирания на 16 от публикациите. За тях кандидатът е представил списък с 44 цитирания: 25 в списания с импакт фактор, 12 в реферирани списания, 1 в сборник от научен форум, 4 в монографии, 1 в дисертация и 1 в книга, публикувана и електронно.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Научна и научно-приложна дейност

Научната и научно-приложна дейност на д-р Величков е в съответствие с научната специалност на конкурса. Основни обекти на неговите изследвания са горските ресурси и тяхното устойчиво управление. Друг акцент на проучванията е стопанисването на горите от обикновен кестен. Най-пряко свързани с тематиката по Лесовъдство са проучванията на гл. ас. Величков по влиянието на екологичните условия върху динамиката на горските насаждения и установяването на подходящите лесовъдски намеси – отгледни и възобновителни сечи.

Кандидатът е рецензирал 2 научни статии за списание „Silva Balcanica“. Участвал е в 3 COST програми и в 2 международни обучения с лесовъдска тематика.

Посочва се защитена интелектуална собственост, но в представените материали на CD не се открива подобен доказателствен материал.

Смятам, че с научното си творчество, особено статиите в списания с импакт фактор, д-р Величков демонстрира умения да се прилагат съвременни изследователски методи, да се анализират установените резултати и да се извличат научнообосновани изводи и препоръки от тях. От друга страна, значимият брой цитирания свидетелстват, че научната работа на д-р Величков е актуална и ценена от сродните специалисти у нас и в чужбина (30 от цитиранията са от чуждестранни автори).

4.2. Внедрителска дейност

За внедрителската дейност на кандидата може да се съди по участията му в научни проекти. Той е работил в научните екипи на 15 проекта – 4 международни, 7 национални и 4 финансирани от БАН. Бил ръководител на 1 научен проект и водещ на основни теми по 4 от проектите.

Не се посочват участия в ръководството на научни форуми, но разполагам с информация като основен организатор на двете международни научни конференции под надслов „Forestry: Bridge to the Future” – през 13–15.05.2010 и 06–09.05.2015. В тях кандидатът беше включен като член на организационните комитети. Специално на първата от тях (2010) д-р Величков имаше съществено участие като водещ на научната дискусия с делегатите на Конференцията по лесовъдски въпроси, проведена в района на Рилски манастир. При тази си изява той прояви висока лесовъдска компетентност и отлично владеене на английски език, оценено и от чуждестранните участници.

4.3. Приноси (научни, научно-приложни и приложни)

Приемам представените от д-р Величков приноси, които обобщено са в следните основни направления:

1. По издънковите и нископроизводителни гори: Направен е анализ за ролята и значението на лесовъдското мероприятие „реконструкция“ и на горите за реконструкция и са посочени възможности за тяхното устойчиво управление. Работата в тази насока е продължена с анализ на издънковото стопанисване и отношението на заинтересованите страни с оглед устойчивото стопанисване на такива гори.

2. Проучване на горските ресурси в иглолистни гори:

2.1. Обоснована е необходимостта от диференцирани лесовъдски подходи при стопанисване на черборовите култури по южните склонове на Централна Стара планина, ориентирани към успешното им възобновяване.

2.2. Анализирани са ресурсите от иглолистни гори до 40-годишна възраст, установени са тенденциите и е направена прогноза за състоянието им, както и за потреблението на технологична дървесина от тях чрез отгледни сечи.

3. Проучване и оценка на горските ресурси в района на Родопите с посочване на възможности за подобряване на стопанисването и ползването им.

4. Проведени са комплексни изследвания върху горите от обикновен кестен предимно по северните склонове на Беласица, като са постигнати следните приноси:

4.1. Изследвана е динамиката на участието на *Castanea sativa* Mill. в състава на горите през периода 1964–2010 г., изразена в общо намаляване с 13 % и преминаване за 45 г. от доминиращ в съдоминиращ вид на 50 % от заеманата площ.

4.2. За горите, доминирани от обикновения кестен е установено, че отношението възраст-доминираща височина се характеризира най-добре чрез растежната функция на Ричардс. Построени са растежни криви при индексна възраст 50 г., приложими в интервала 10–110-годишна възраст.

4.3. Установена е по-голяма заразеност с рака по кестена (*Cryphonectria parasitica*) на издънките, а от друга страна намаляването ѝ при по-голяма надморската височина. Съответно са препоръчани лесовъдски похвати (възобновителни и отгледни сечи) с цел увеличаване на площите на обикновения кестен във височинната зона 700–1100 m.

4.4. Установено е наличие на полен от обикновен кестен преди 8000 години и на това основание се приема, че видът е естествено разпространен в района на Югозападна България – потвърдена е хипотезата на Krebs et al. (2004).

4.5. Въз основа на установените лесовъдско-таксационни показатели и липсата на позитивен ефект от санитарните сечи, се обосновават възможностите за високостъблено стопанисване на обикновения кестен чрез гола сеч на малки площи и неравномерно-постепенна сеч.

4.6. Установена е генетичната и пространствена структура на шест популации на обикновения кестен в България – в Беласица, Огражден, Славянка, Западна Стара планина, Северозападен и Югозападен Пирин, с особено значение на три от тях (Беласица, Славянка и с. Златолист) за опазване на генетичното разнообразие на вида в страната.

5. Изготвена е „Програма от мерки за адаптиране на горите в Република България и смекчаване на негативното влияние на климатичните промени върху тях“. Анализирани са биологичната продуктивност на горите в условия на климатични промени и е определено влиянието им по зони на уязвимост.

4.4. Учебно-педагогическа дейност (работа с докторанти)

Д-р Величков е бил Научен консултант на успешно защитил дипломант към Факултета по Горско стопанство на Лесотехническия университет – инж. Десислава Гецева (2012).

5. Оценка на личния принос на кандидата

Ивайло Величков е представил за участие в конкурса 1 самостоятелна публикация, а в 9 е първи автор. В 9 от публикациите има един съавтор, 5 са с двама съавтори и 15 – с повече от двама съавтори.

Приемам участието на кандидата в общите публикации като равностойно (липсват разделителни протоколи). Кандидатът има 6 участия в международни научни форуми. Широките съавторски колективи са признак за добри умения за работа в екип.

Оценявам като достатъчни научната подготовка и способности за провеждане както на самостоятелна научна работа, така и за научно ръководство на дипломанти, докторанти и изследователски проекти в областта на Лесовъдството.

6. Критични бележки

Съмнителна е полезността на материала за реконструкцията, включен в учебното помагало (№ 4) за ученици в професионалните гимназии. Сегментите в неговото съдържание не позволяват ученици да схванат мисията на Горското стопанство (основно вината е на съставителя на изданието). При представянето на реконструкцията тук е допусната едностранчивост – не се споменава и дума за производителността на горските култури, създадени в резултат на това мероприятие. Поне част от тях са успешни, изпълняват защитни функции и представляват значителен горски ресурс. Не е професионално изадържана фразата „... залесяване с фиданки не с най-подходящите, а с наличните в горските разсадници дървесни видове ...“ (цитираното се повтаря от публикация № 23).

Използвани са някои некоректни термини като: „издънкови фиданки“ (в Справката за приносите) и „отсечените до голо площи“ (в публикация № 23).

Има повторения на големи текстови части в публикации №№ 4 и 23.

В представените резюмета, за публикация № 4 е включен текст, който по характер не е резюме, а тези за публикации №№ 14 и 30 са твърде кратки и не дават достатъчна представа за съдържанието им.

Не са представени в електронен вид (на CD) публикации №№ 23 и 24. В справката (приложение 9) се посочва 1 бр. документ за защитена интелектуална собственост, но такъв не се открива в електронно представените материали. Списъкът с научни проекти (документ 15), в които е участвал кандидатът, не е подкрепен с доказателствени материали (не поставям под съмнение истинността на документа).

7. Лични впечатления

Имам положително мнение за качествата на гл. ас. Ивайло Величков. Впечатлен бях от успешното му включване в подготовката и провеждането на професионалната част на научната екскурзия по време на Международна научна конференция през май 2010 г. Той демонстрира уверено и авторитетно поведение пред чуждестранната научната колегия, подплатени с отлично владеене на английски език.

8. Заключение

От представените материали е видно, че кандидатът отговаря на изискванията за АД „доцент“ по „Наукометрични изисквания за получаване на научна степен и процедурни правила за заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН“, като значително се надвишават показателите за повечето критерии.

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р Ивайло Величков Величков да бъде избран за „доцент“ по професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология)“.

19.07.2016 г.

Член на Н. жури:

/проф. д-р Милко Милев/